

СПОРТНО УЧИЛИЩЕ „НИКОЛА СИМОВ“ ГР. ТЪРГОВИЩЕ

гр. Търговище, ул. „Цар Симеон“ п. к. 134
тел. 0884341763, e – mail: info-2500203@edu.mon.bg

Утвърдил: .....
Директор: **Належда Коева**

ПРОГРАМА ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА 2023/2024 ГОДИНА

Програмата е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание с протокол № 9/28.08.2023 г. и утвърдена със Заповед № 640/31.08.2023 г. на директора

I. Цели на програмата:

1. Да ангажира „свободното“ време на учениците в училище по жизнено важни за тях въпроси, които в една или друга степен не се изучават по учебните предмети от учебния план.
2. Да се формира у учениците гражданско съзнание и граждански добродетели, знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина, умения и готовност за отговорно гражданско поведение.
3. Учениците да придобият знания за различни аспекти на здравео-здравословния начин на живот; сексуалните взаимоотношения и евентуалните последици от тях; наркотичните вещества, индивидуалните и социални последици от тяхната употреба и рисковото поведение като цяло.
4. Да се формира у учениците положително отношение към личното здраве, собствената индивидуалност, самостоятелния информиран и отговорен избор.
5. Формиране на ценностна система у учениците, която да доведе до отговорно поведение към околната среда, разумно използване на природните ресурси, до изграждането на екологична и здравна култура.
6. Учениците да усвоят разнообразни социални умения, свързани с общуването, етикецията, вземане на решения, устояване на натиск, справяне с емоциите, решаване на конфликти и проблеми, поемане на отговорност за собственото поведение.

7. Разглежданите проблеми в учебната програма да провокират интереса на учениците, което от своя страна да спомогне за тяхното задържане в училище и да гарантира опазването на живота и здравето им.

II. Очаквани резултати:

1. Активно участие на учениците в дискусии и беседи на различни тематики, които са свързани с жизнено важни за тях въпроси.
2. Да обясняват влиянието на групата, приятелите и съучениците върху личния избор и поведението им;
3. Да се доразвият у учениците поредица от личностни качества като: умения за общуване, предприемачество, дисциплина, поемане на отговорност и умения за вземане на правилните решения.
4. Да дефинират основните права на детето и дават примери за документи, институции и организации, които ги гарантират;
5. Осъзнават ролята на медиите и глобалната мрежа в обществения живот
6. Разбират опазването на околната среда като стратегия за оцеляването и развитие на човечеството;
7. Описват и обясняват физическите и личностни промени, които настъпват в процеса на порастването и промените в очакванията на околните, свързани с тях;
8. Предпазване на учениците от употреба на психично активни вещества и вземане на отговорни решения.
9. Придобиване на здравна култура и култура на хранене.
10. Придобиване на сексуална култура, Предпазване от полово преносими болести и изграждане на умения за отговорно поведение към избора на сексуален партньор.
11. Приобщаване на учениците към националните и общочовешки ценности.
12. Подготовка на учениците за активно участие в обществения живот.

III. Теми по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование:

ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ:

1. Здравето като ценност и качество на живота
2. Изкуството да сме здрави
3. Храни се разумно
  - 3.1. „Режим на хранене”,
  - 3.2. „Здравословна храна”
  - 3.3. „ Хранителни разстройства-анорексия, булимия, преяждане”.
4. Храната - приятел или враг
5. Промени в моето тяло
  - 5.1. промени, свързани с пубертета
6. Интимност и интимни отношения

7. Болести предавани по полов път
8. ХИВ и СПИН-какво трябва да знаем?
9. Методи на контрацепция
10. Наркотиците-илюзия, страдание, престъпност
11. Не на тютюнопушенето
12. Вредата от алкохола
13. Личната хигиена
14. Пубертет – какво да знаем?
15. Физиологични промени
16. Хигиена на половата система
17. Ранни бракове-опасности
18. Насилието в училище
19. Домашно насилие
20. Начини да се защитим

ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ:

1. Медиите и глобалната мрежа в обществения живот.
2. Права на детето-документи, институции, организации, които ги гарантират;
3. Етническа, религиозна и езикова принадлежност;
4. Пристрастяване към хазартни игри, интернет;
5. Не на агресията и насилието;
6. Действия при бедствия, аварии и катастрофи;
7. Отговорност и самостоятелност;
8. Етикеция, култура на поведение на обществено място;
9. Кавалерството днес;
10. Празници и ритуали;
11. Опасностите които ни дебнат днес;
12. Свободното време и хоби;
13. Суеверия;
14. Секти:
  - 14.1. „Методи на сектите и травми нанесени от тях“;
  - 14.2. „Как да разпознаем сектата“;
15. Малолетни, непълнолетни и пълнолетни- права и задължения;
16. Държавно управление на Р. България;
17. Права на човека-избирателно право в Р. България;
18. Демократично общество;
19. Политика и власт;
20. Личностно развитие;
21. Конфликти в училище. Приятелски натиск;
22. Моите родители;
23. Семейна среда;
24. Какво е приятел?

25. Видове приятелства;
26. Какво е любов? Как да я познаем?
27. Ценностна система. Видове ценности;
28. Образователна система в България;

ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ:

1. Потребление и отпадъци;
  - 1.1. човешкото всекидневие-източници на замърсяване;
  - 1.2. видове отпадъци-битови, производствени, строителни и др.
2. Видове замърсявания на околната среда-последници;
3. Правила за съхранение и работа с опасни вещества и смеси.
4. Водата:
  - 4.1. „Водата - природен ресурс“
  - 4.2. „Водата –основен фактор за живот“
5. Биологично разнообразие;
  - 5.1. намаляване и изчезване на определени видове;
  - 5.2. браконьерство;
6. Категории защитени територии;
7. Общество и околна среда;
8. Енергия и климат;
9. Енергоспестяващи източници;
10. Екологични проблеми – природни бедствия;
11. Разделно събиране на отпадъци. Рециклиране;

ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ:

1. Културни идентичности;
2. Културна осъзнатост;
3. Толерантност;
4. Културни различия;
5. Интеркултурни отношения;
6. Конфликти в мултикултурна среда;
7. Да приемем различия до нас, защото и ние сме различни от него;
8. Аз и другите;
9. Светът на младите;
10. Проблеми с приятелите;
11. Общуване с връстниците;
12. Идентичност;
13. Моята личност и моят свят;
14. Сътрудничество между различните култури.

IV. Обяснителни бележки

1. Всяка тема от програмата може да бъде разгледана в 2 или 3 учебни часа със съответни подтеми.

2. Учителят сам ще прецени темата подходяща за съответния клас като се има предвид възрастта на учениците и техния интерес към отделен проблем.
3. Обучението по учебната програма дава пълна свобода на заместващия учител да избере формите и методите на работа за подходящата тема.
4. Да няма дублиране на теми от учебната програма за един и същи клас.
5. Взетата тема се нанася в електронния дневник от заместващия учител в съответния „свободен” за деня учебен час. Срещу учебния предмет се записва - гражданско образование или здравно образование.
6. Обучението по учебната програма не предполага вписване на цифрови оценки. Оценката от участието на учениците е само качествена.
7. Контрол по изпълнение на учебната програма ще се осъществява от директора и заместник-директора на училището.